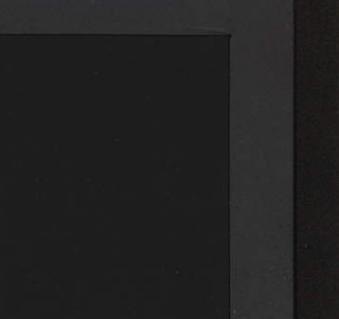
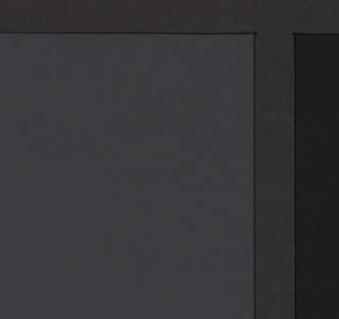
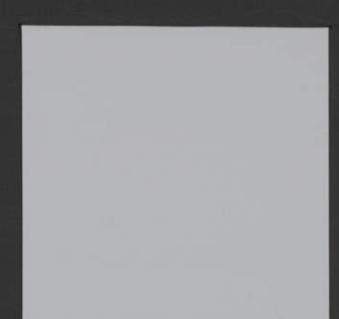
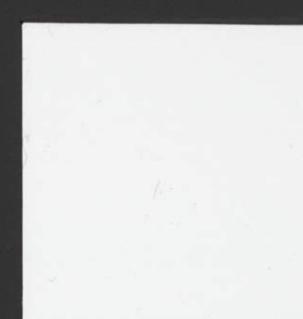
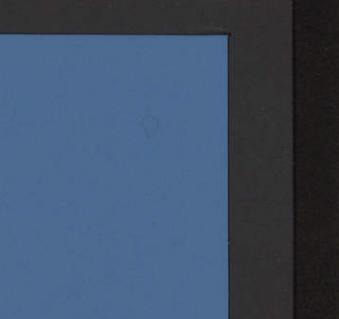
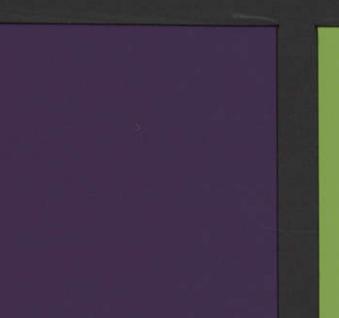
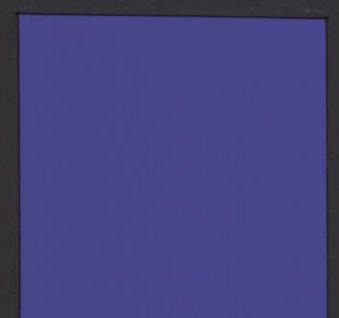

colorchecker CLASSIC

+

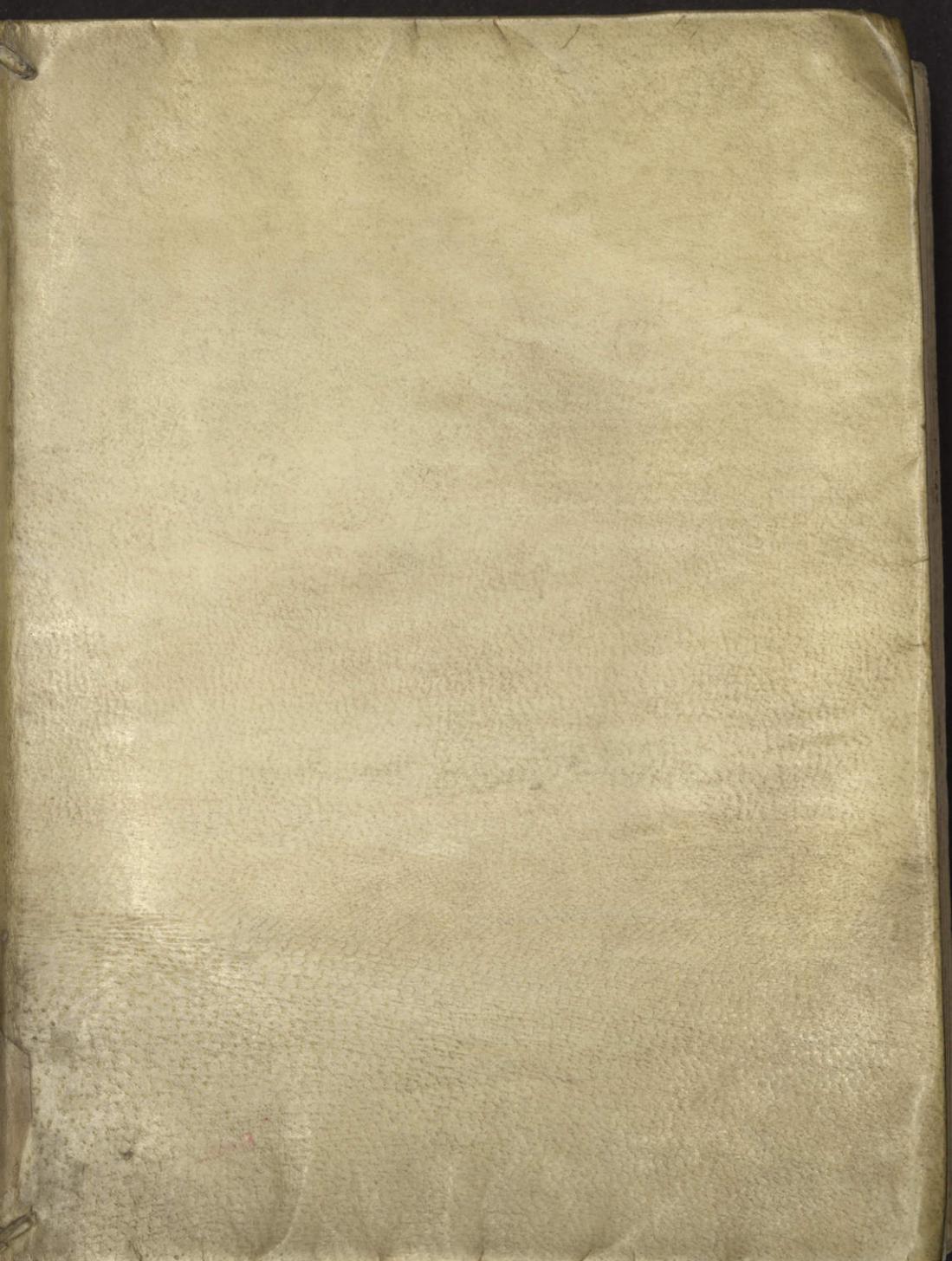

+

x-rite

mm

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
(cm)

Albertus

Alexius

Mithred

Antonius

Paulus

John

618

thus
ius
book

~~H 57~~

~~27792~~

XV: Sieck.

618

Table des ouvrages Contenus dans ce Recueil.

Michelis Alcibi de memoria artificiali libr.
pag. I. #107

ars memoriae et obliuionis authore Adamo Bruvio
pag. 13.

Gisdeon nomenclator mnemonicus pag. 82-

artis memorativaes Mathewi tractatus cum nonnullis
plinii et gordani documentis pag. 117.

faenix petri Tomatis memoria magistri pag. 125.

jacobi pubblii in arte memoria libr. pag. 141.

anterior) ameaça gravemente o resultado da operação (nº

• C. 1930

• 158. Aug. - re-investigate old records and
the same material with particularities
• 159. Aug. - draw up map & summary
• 160. Aug. - compare old with latest
• 161. Aug. - go to old station & make notes

125

Tomarii

Fœnix Dñi Petri Rauénatis Memoriae magistri.

- f 4

Ecclésie Diu Belles Régulières Monastique Missjons

Artificiosa Memoria Clarissimi Iuris Vtriusq; Doc
toris & militis domini Petri Rauenati Iura Canonica
ordinarie de sero legentis in Celebrissimo Gymnasio
Patauino in hoc libello continetur.

Et cum una sit Fœnix & unus sit iste libellus; libello
placet Fœnicis nomen imponatis.

Eleonora de Aragonia Ducissa Ferrariae &c. Quod
ab omnium honorū datore Immortali deo generi hu
mano concessum est; plæriq; in orbe terrarum a consti
tutione mūdi usq; ad hanc ætatem excellentes uiri eu
sere. Quos inter nunc adest Spectatus miles auratus
& Insignis utroq; Iure consultus dominus Petrus To
masius rauennas harum litterarum nostrarum exhi
bitor. Qui præter alias corporis & animi dotes ita omni
doctrinarum genere & tenacissima memoria refulget
ut ne dum superiorem sed etiam in his parem minime
habere uideatur. Quod quidē nuper latissime re ipsa
comprobauit; ut non solum nos sed etiam omnis hæc
ciuitas nostra testimonium perhibere potest. Qua ex
re factū est ut eum singulari admiratione præcipuaq;
charitate complexæ: Inter nostros præter alios familia
rem & domesticum habere cōstituerimus. Quamob
rem Serenissimos reges Illustres principes Excellentes
respublicas & alios quoscunq; dominos patres fratres
amicos beniuolosq; nostros precamur & oramus ex
animo ut quotienscūq; ei contigerit ipsum dñm Petru

tam optime meritū cum suis famulis & equis usq; ad
numerum octo cum suis bulgiis forceriis & capsis cū
pannis & uestibus suis libris uasis argēteis & aliis qui
buscunq; rebus suis ac armis per eorum urbes oppida
uicos passus aquas & loca die nocte q; liberrime & expe
ditissime absq; alicuius datii gabellæ & alius cuius liber
oneris solutione amoris nostri & potissimum tam ma
ximarum huius hominis uirtutum causa transire per
mittant commendatissimumq; ipsum semper haben
tes ei prouidere uelint de liberrimo expeditissimoq; trā
situ & idonea cohorte ut opus fuerit & ipse requisuerit
Quod quidem nobis iocundissimum semper erit atq;
gratissimum paratissimis ad omnia eorum qui sic in
eum se habuerint bene placita. Mandamus aut̄ omni
bus & singulis magistratibus quoruncunq; locorum
nostrorum & potissimum custodibus passuum reliquis
q; subditis nostris ut p̄dicta omnia & singula inter
ris & locis nostris inuiolabiliter seruēt seruariq; faciāt.
Sub indignationis nostræ incursu & alia quauis gra
uiori pœna pro arbitrio nostro eis imponenda; ad quo
rū robur & fidem has nostras patentes litteras fieri ius
simus & registrari & nostri maioris sigilli munimine
roborari: Datas Ferrariae in nostro ducali palatio an
no natuitatis dominicæ Millesimo quatringétesimo
nonagesimo primo Indictione nona Die decimo mē
sis Octobris &c. Seuerius.

Bonifacius Marchio Mōtis ferrati &c. Decet p maxie.

127

Principes eorum non silere cōmendationes qui fide ac
deuotione non modo sibi deuinctos & affectos esse co
gnoscunt sed quorum uirtus ac sciētia & mores ubiqp
patent & illos sibi reddunt gratos & acceptos. Sane igi
tur attendentes praeclaras uirtutes scientiarum peritiā
ac memoriam magnā prout nosip̄ si uidimus ac mira
biliter sumus experti spectabilis ac eximii Iuris utrius
qp doctoris & militis cæsarei domini Petri de Tomasiis
de Rauenna Paduæ Ius Canonicum publice legentis
nec non illius erga nos immensam & cordiale deuo
tionē singularēqp affectionem merito inducimur illū
corde diligere & inter charos nostros connumerare.
Quamobrem uniuersis & singulis serenissimus domi
nis regibus illustrissimis principibus patribus inclytis
dominiis magnificis capita neis excelsis communitati
bus strenuis conductoribus nobilibus & officialibus
amicis & beniuolis nris ad quos memoratus dris Pe
trus declinauerit illum affectuose cōmendamus eosdē
rogantes ut ipsum cum equis quinque & totidē perso
nis suisqp bulgiis ualisiis uestibus libris pecuniis rebus
& bonis per omnes ciuitates terras & uillas castra op
pida castella districtus & iuris dictiōes & portus pōtes
& passus eundo & redeundo per terrā & aquā die ac no
cte semel & pluries absqp solutione alicuius datii peda
gii gabellæ bulletarum stra passus tolonei fundi nauis
& alia qua uis oneris exactiōe libere ac expedite dimit
tāt p trāsite: sibiqp puideat de guidis scortis saluis cōdu
ctibus fidis societatibus & aliis fauoribus oportunis

quos requirendos duxerit benigneq; illum recolligan
humane suscipiant & gratiose tractent nostri contem
platione suarumq; præclarissimum uirtutum intui
tu: nam quicquid humanæ recolligentiaæ benigni tra
ctameti propitiq; fauoris sibi collatum extiterit nobis
ad singularem complacetiæ ascribemus: in quorum
fidem præsentes nostras fieri iussimus & registrari no
striq; sigilli impressione muniri. Datas Pontis turiæ
die: xxiii. Septembris. M. cccclxxxviiii.

Antonius.

Priores & Vexillifer iustitiae populi & communis ciui
tatis Pistorii præstantissimo Iuris utriusq; doctori &
clarissimo equiti dño Petro de Tomasis rauennati no
bis dilectissimo salutem. Si recte omnia quæ mentibus
humanis concipi ac probabili ratione discerni queant
uel considerabimus uel perquiremus nihil profecto in
ter caducas opes uarios hominum splendores alternā
temq; fortunam inuenietur post ipsum immortalem
deum qui cuncta creauit ac regit uirtute admirabilius:
ea quippe apud uiros bonos & ingenio claros tanti est
ut non modo iudicetur ipsius diuinitatis particeps ue
rum & possidentibus eam sit stabilis & incorrupta hu
manæ atq; cælestis uitæ possessio. cū itaq; noster Pistori
ensis populus diu singularem tuam scientiam admira
bilem memoriam ac morum ciuilium egregiam probi
tatem accurate perspexerit motus primum excellentia
uirtutū: deinde a moris indicio quod erga nostram rem

publicam & uerbis & operibus ostēdisti: ea dēmum co
gitauit & proposuit quæ parem eius in te beniuolentiā
declararent. Conuocato igitur pro more ac legibus ci
uitatis consilio pūblico ipsius populi ac legitime cele
brato die sexta mensis præsentis non sine summo ac fa
uorabili conuocatorum consensu decretum fuit tibi tu
isq; descendantibus beneficium nostræ ciuitatis cum
plena facultate consequendi quæcunq; officia ciuitatis
& cū exēptione immunitateq; per annos trīginta pro
xime secuturos a quibuscunq; solutionibus quæ dein
ceps in eadem nostra ciuitate quois modo imponerē
tur: itaq; in futurum sis noster ciuis Pistoriensis ac pro
Pistoriense ciue ut præfertur habearis & reputeris tu
uir præstantissime cui & honos & beniuolentia merito
debentur & cuius desiderio satis factum esse putamus
hoc nostri amoris inditium suscipere grato ac iocundo
animo & memor sis nostram hanc rem publicam tibi
ut cæteris nostris cōciuibus factam esse communem:
Datum Pistorio ī palatio solitæ nostræ residentiæ sub
nostro consueto sigillo die. xii. Septēbris. M. cccclxxx.

Antonius Iuanus
Caucellarius &c.

Saluus sis frater optime uenietem sororium meum
patauium non fuit æquū sine meis ad te litteris uacuū
uenire: quibus & si nihil aliud habeo quod scribā hoc
saltem habeo quod in initio epistolarum s̄epissime ap
ponitur si bene uales gaudeo ego bene ualeo uxor mea

& ego salutem una cum tua saluos esse iubemus. tu uero
cum omnium extatis nostrae memoriosissimus sis me
mento uerbi tui seruo tuo in quo mihi spem dedisti.
Papiae quinto idus Nouembres. M. cccclxxxviii.

Tui iuris Lancello
tus Decius Iuris
utriusq; doctor.
Paduae Domino Petro memoriae Magistro.

Quid mō pyramides. quid iam babylona canamus
Quid louis & triuiae tempia superba deæ
Non magis immensum mirabimur amphitheatrum
Nam summe facerent hoc quoq; semper opes
Scipio non ultra iactet quod fecerat usus
Agmina qui proprio nomine tota uocat
Petrum fama canat quam nobilis ille rauennæ est
Gloria: qui plusq; docta minerua potest
Quid magni fecere dei mirabile dictu
Nam retinet quicquid legerit ille semel
Effatur triplici quæcunq; orator in hora
Protinus hic iterum nil minus ore refert
Sic reor hunc genuit doctarum quinta sororum
Cui pia musa nihil non meminisse dedit.

Bx^{mus} Frater Egidius
Viterbiensis he
remita

Cremonæ

129.

Ioannes antonius Plebanus ex i-
mio humani diuinicq; Iuris Do-
ctori. d. Petro Rauenati salutē.

Venimus externa sub celsa palatia luce

Curia conscriptos qua capit ampla patres

Teq; ibi carminibus primum censere cremonam

Sensimus. & laudes connumerare suas

Et sit quanta tuæ celeris facundia lingua;

Quā par ingenium uel quasi maius habes

Cedit enim ingenio tibi regulus imbris oris

Iseus manans tullius eloquio

De memori uix mente licet contingere quicq;

Mortalem quoniam præterit illa fidem

Nunc equidem de te rumor præcesserat ingens

Inuentus multo maior es ipse tamen

Eloquar hoc fiat si non iniuria cuiquam

Aut deus aut toto es primus in orbe uirum

Salve igitur tenuesc; meos dignare libellos

Perlegere: accipiunt uerba clientis heri

Vtq; deus placida gaudet se uoce rogari

Dona dehinc gratis tradere supplicibus

Sicut quos neges mihi non præcepta præcanti

Quæ memor hoc ualeant efficere arte caput

Hæc si præstiteris quāuis tibi maxima fama est

Illa tamen crescat carmine & ore meo.

Brixiae Clarissimo & excellentissimo cæsarei pontificiisq; Iuris Doctori mirabili memoria prædicto equitiq; splendidissimo Petro Rauennati Marcus Picardus salutem.

Simonides cedat mensq; alta themistoclis una

Inclytus arpigena cum cicerone solon

Cum doctor cum clarus eques splendorq; rauennæ

Mente ualens memori maxima quæcq; canat.

Papiæ Hieronymi Buticellæ auditoris nostri carmen ad uniuersitatem scholarium.

Alma decens studio studiosum spernere noli

Sic petrum ualet hic iuribus atq; pede

Huic prosa non deerit repetentur milia legum

Milia quot nunquam posse referre putes

Cannona si cupies cantabitur undiq; cannon

Nec poterit calamus scribere quæcq; refert

Deq; aliis scriptis recitabit splendida cunctis

Tot quot uix poteris credere scripta fore

Adde q; illa suæ uirtutis munera fatur

Pectoribus nostris addere posse cito

Quod si nunc spernes lachrymaberis alma futurum

In tempus posthac forsqq; lugenda tua est

Idem

Si sua mirantur memorantem secula cirum

Vt numen petrum secula nostra colant

Quā mode rētate nostra paucos excellēti méoria praeditos fuisse 170.
cognoui us statui pulcherrimū opus Italiae & toti orbi
tradere: cuius praecepta sigs seruare uoluerit huius artis
altissimū culmē proptere mirabiliter attīget: nec fallor o
lector carissime dominus. n. praecepta mea prototā italiā expirer
cūcti diuinū potius quā hūanū opus se uidisse affirmabāt:
aliquēt se cruce signabāt nec i artificiosa méoria praeccep
torē hūi: sed deo mihi auxiliū praebēte regulas pulcher
rias maxis tun laboribus iueni: hūc ego libellū doctissi
mis auditoribo legi mequelegēte praecepta huius artis ab
ore meo predētes scripsere: & quā doct. mea usi sunt & hono
rē & laudē sunt cōsecuti hoc meū iuētū excel. uiri lauda
uerunt quoque noia i fine huius opis incribere placuit ne
solus uidear qud̄ ē meū laudauisse: qud̄ profecto pulchrius
iudicabitur si excellentiores habuerit laudatores mea
igitur praecepta carissime lector āplectaris oīque studio
& diligētia exerceas: ex ipsis enim non ex aliis grana col
liges & toto ope profecto mihi crede maximam gloriam
reportabis. Non sumus sufficientes cogitare aliquid ex no
bis. scribit apostolus. ii. ad corīthyos. iii. Ourē donū opti
mū desursū ē descēdēs a patre luminū Iacobi primo. gl.
i. l. non & demosthenes. ff. dicitur legibus. Quid. n. habes qud̄
non accepisti. i. ad corīthyos. iv. sine me nihil potestis fa
cere. Ioānis. xv. nolite gloriari neque loqumini elata proce
dat magniloquētia de ore uero qua deus sciare est dominus. pri
mi Regū. ii. itellectū tibi dabo & inctruā te i hac uia qua
gradieris ait deus omnipotens in libro psalmoru pro os pro
pheta & Bal. in principio libri feudorum non potest
aliquid homo boni uelle nisi iuuetur ab eo qui non pot

malū uelle; dixit Augustinus ad Bonifaciū Papam gra
tia præuenit ut uelimus bonū. Augustinus in enchari
dion mouet ad quærendū salutē libertas arbitrii mouē
te prius deo. Augustinus de ecclesiasticis dogmatibus
sine gratia dei nullū prorsus siue uolēdo siue agēdo faci
unt hoies bonū. Augustinus de correctione & gratia
uelle etiā quod bonū est nō possum nisi tu uelis. Augu
stinus in soliloquiis; & scribit ingeniosus poeta in prin
cipio sui præclarī opis dii ceptis nam uos mutatis & il
las aspirate meis. & alibi: Ad sis & cepto Iuppiter alte
meo. & pulchre loq̄tur Cæsar in. l. in nōie dñi. C. de offi
cio præfecti prætorio africe in. l. deo nobis auxiliū præ
bete. C. de episcopis & clericis: & in. l. deo auctore nřum
gubernāte impium. C. de ueteri iure enucleando & tex
tus est in cap. in nōie dñi. xxiii. di. & in cap. in nōie dñi
de testibus & i cap. ueritatis de dolo & cōtumacia & in
cap. nō licet. xxyi. q. y. & i cap. i nōie p̄is. lxxiii. di. i au
tētico ut præponatur nōm Imperatoris in uer. mox in
choetur auctore deo in autentico de armis in principio
i autentico de quæstore i cap. primo de baptismo glosa
i rubrica institutionū Bal. in rubrica. C. de iure iurādo
Ad oīpotētis igitur dei puidētā aīum meū referēs hoc
utilissimū opus ordinare disposui in quo amicis satis fe
cero si obscuritates uerbor̄ & sententiarū euitauero ut
etiā idoicti utilitatē aliquā ex hoc libello asse q possint:
i hor̄ igitur præceptor̄ traditiōe loq̄ nō aūt dicere cogi
taui: ut aūt res clarius habeatur cōclusiōes i tota arte fa
cillimas aducā; ut cū legista sim legista uidear imitari.

RIMA erit Conclusio: Ars ista constat ex locis & imaginibus: loca sunt tanquam charta seu alia materia in qua scribimus: Imagines sunt similitudines rerum quas memoriarum uolumus commendare. Chartam ergo primum parabo in qua imagines collocare possimus. Et pro fundamento huius primae conclusionis quatuor regulas pono. Prima est haec: loca sunt fenestrae in parietibus positae colunae anguli & quae his similia sunt. Secunda sit regula: loca non debet esse nimium uicina aut nimium distata. uicinitas enim ut expertus sum in appositione rerum memoriari naturalem conturbat: si autem nimium distarent loca cum mora quae locis tradita sunt recitamus mediocriter ergo distabunt si unus ab altero quinque vel sex pedibus distabit. Tertia sit regula uana ut mihi uideatur est opinio dicentium loca fieri non debere ubi sit hominum frequentia: ut in ecclesiis aut in plateis: nam ecclesiam quandoque vacuam uidisse sufficit non enim semper ibi hominum deambulatio uisa fuit & in hoc experientia quae est rerum magistra contrarium docuit. Quarta sit regula: loca non sint alta quia uolui quod homines pro imaginibus positi loca tangere possint quod utile semper iudicauit. Accipio ergo ecclesiam mihi multum notam cuius partes diligenter considero in ea terque quater deambulans discedo domumque redeo & ibi per me uisa mente reueluo & hoc pacto principium locis do: In parte dextra portae ex qua recto tramite ad altare maius itur mihi primum locum constituo; deinde in pariete post

quinq[ue] aut sex pedes secundum & si ibi aliquid reale
sit positum ut est columna fenestra aut his simile ibi lo-
cū pono : si autem reale deficiat ad arbitrium meū ima-
ginarium fingo si tamen hoc loca fabricās omittere uel
let timens ne rei apposita obliuiscatur cōcedatur dum
modo sit memor ibi locum constituisse & sic de loco in
locum procedatur donec ad eandem portam loca fabri-
cans reuertatur & ista fiant in parietibus primis ecclē-
siae omissis omnibus quæ in medio ipsius sunt : & si q[ui]
locorum copiam habere cupiat hoc ordine monasteriū
intret & illud totum locis impletat aut in parietibus ex-
tra ecclesiam sibi loca comparet: & qui multa uoluerit
mem inisse multa sibi loca comparare debet: Ego autē
qa oēs homines Italiæ copia rerum absq[ue] chartarum
reuolutione superare uolui in sacris scripturis iure cano-
nico ciuiliq[ue] & aliis multarū rerum auctoritatibus dū
essem adolescens mihi centum milia locorum paraui &
nunc ipsis decem milia addidi in quibus per me dicēda
posui ut in promptu sint quando memoriae uires expe-
riri cupio & cum patriā relinquo ut peregrinus urbes
Italiæ uideam diceō possum omnia mea tecum porto
nec cesso tamē loca fabricare: hoc suadeo ut in aliqua ec-
clesia & monasterio habeantur loca solum pro reponē-
dis rebus quas quotidie conuenit recitare: ut sunt argu-
menta rationes historiæ fabulæ & prædicationes quæ
in quadragesima fiunt & hoc officium illis locis tātum
deputetur & unum quod utile iudicabitur pro istis lo-
cis in fine scribere disposui, uolo equidē iuuenes huius

152

artis cupidos perfectissime docere: loca autem sic consti-
tuta ter aut quater in mense memoria repetantur: repe-
titio enim locorum nullo precio emi potest. SECVN
da erit Conclusio ut charta habita modum scribendi i
ipsa doceam in magna nobiliū corona dum essem ado-
lescens mihi semel fuit propositum ut aliqua nomina
hominum per unum ex astantibus dicenda recitarem:
non negauit: dicta ergo sunt nomina in primo loco po-
sui amicum illud nomen habentem in secundo simili-
ter & sic quot dicta fuerunt tot collocaui & collocata re-
citaui: & aduertat collocans ut semper amicū pōat agē-
tem illud quod cōmuniter ab eo fieri solet: & ista con-
clusio clare procedit in nominibus cognitis: si autē non
cognoscitur amicus illud nomen habens ueluti Boz-
drab Zorobobel tunc collocabis quod loco suo dice-
tur: & idem dico in nominibus animaliū ut est equus
bos asinus ut in primo loco ponatur equus in secun-
do bos in tertio asinus & idem in rebus anima caren-
tibus ut est liber cappa uestis: sed aduerte ne decipia-
ris si in primo loco poneretur liber in secundo cap-
pa sic simpliciter posses dum recitares deficere: exerci-
tare enim memoriam naturalem est artis huius offi-
cium: sed hæ res commouere non possunt quia ge-
stus imaginis positæ excitat qui in talibus naturaliter
non reperitur: imago igitur in loco talis poni debet
quæ se moueat si non potest ab alio moueatur rem
talem in manu alicuius motoris ponas ut ex motu

illo memoria naturalis commoueatur: sed acutissimi i
genii iuuenis dicet q̄ hæc præcepta non sunt omni ex
parte perfecta formica in loco posita se mouet nō tamē
propter sui paruitatem commouebit granum piperis
in manu motoris positum etiam non excitabit: fateor
hoc si formica sola collocetur sed multitudinem formi
carum ascendentium & descendentium arborem in lo
co ponam. Q uod ergo formica sola facere non potest
faciet multitudo & amicus etiam in loco multa grana
mouebit. Instabit etiam ingeniosus iuuenis: pulex sal
tat nec commouet multitudo autem bene collocari nō
potest sed pro pulice amicum pulicem capientem collo
cabo: & ego sepissime pro pulice excellentissimū omniū
at tatis nostræ medicum Magistrum Gherardum Ve
ronensem posui quem semel capientem pulicē aspexi.

TER TIA est aurea Conclusio quia pro litteris al
phabeti homines habeo & sic imagines uiuas: pro litte
ra enim. a. Antonium habeo pro littera. b. Benedictum
& sic personas in quarum nominibus prima littera est
illa quam collocare uolo: & ego communiter pro litte
ris formosissimas puellas pono: illæ enim multum me
moriā meā excitant & frequentissime in locis Iuni
peram Pistoriēsem mihi charissimam dum essem iuue
nis collocaui & mihi crede si pro imaginibus pulcherri
mas puellas posuero facilius & pulchrius recito quæ lo
cis mandaui secretum ergo habe utilissimum in artifi
ciosa memoria quod diu tacui ex pudore. si cito memi
nisse cupis uirgines pulcherrimas colloca: memoria enī

collocatione puellarū mirabiliter cōmouetur & qui ui 153.
dit testimonium perhibuit: hoc aut utile præceptū pro
desse non poterit illis qui mulieres odiunt & contēnunt
sed isti artis huius fructum difficilius consequentur ue
niam tamen mihi dabūt uiri religiosissimi & castissimi
præceptum enim quod in hac arte mihi honorē & lau
dem attulit tacere non debui cum successores excellen
tissimos relinquere totis uiribus nitar. **Q**VARTA
est Cōclusio ut imagines alphabeti seu noīa demonstrā
tia litteras bene memoria teneātur & s̄æpe repetātur; In
cipio ergo sic si mihi contingat in loco ponere istam co
pulam & in loco ponō Eusebium & Thomam: hoc ta
mē ordine quia Eusebius locum tāgit & Thomas astat
coram eo: si autem Thomas locū Eusebii tenuerit & eu
sebius thomæ non copulam et: sed hoc pronomē te in
loco uidebimus appositum: est enim in arte hac hæc re
gula ut prius in ordine loco sit propinquius sicut enim
in charta primum.e.scribimus in ista copula et ita et ī
loco et idem obseruandum est generaliter in oībus di
ctiōibus & aliis collocādis. **Q**VINTA est Cōclusio ī
syllabis trium litterarum in quibus sic pceditur. si enī
uocalis est ī medio ut in hac syllaba Bar:tūc imaginē

Itimæ litteræ accipio & rem aliquam addo cuius prin
cipiū duabus præcedētibus litteris simile sit. si ergo in
loco raimūdum cum baculo locum percutiētem posue
ro legetur in loco syllaba bar:& si Simon locum percus
serit habebitur syllaba bas. ista ergo sit ſgula quæ sic te
petitur ubi uocalis est ī medio ī syllaba triū litterarū

accipitur imago ultimæ litteræ re aliqua apposita mobili aut se mouēte cuius pricipiū simile sit duabus litteris præcedētibus: si autem uocalis sit in fine ut in syllaba bra: tūc imaginem primæ litteræ i loco colloco & remobilem seu se mouētem cuius principiū sit simile duabus sequētibus: si ergo Benedictū cum rapis uel ranis in loco posuero dabit syllabā bra: si autē Thomam syllabam tra: copia ergo rerum incipiētium ut syllabæ si i promptu habeatur magna afferet utilitatem: sed si uocalis est in principio syllabam faciēs ut in hoc uerbo amo tūc semper imago primæ litteræ collocāda est i loco & res principium habēs simile sequēti syllabæ: si ergo Antonius uoluat molam hoc uerbū amo positū legemus: si Eusebius uerbū emo: est tamē sciēdum q̄ non possumus cōmode dictionē trium aut quatuor syllabarum collocare: sed nec opus est quia frustra fit per plura quod potest fieri per pauciora: sufficit enim primā & secundā syllabam posuisse dictionē tamen duarum syllabarum possumus totam collocare ueluti pater ponā i loco rem uel hominē pro imagine syllabæ pa: ut Paulum & pro syllaba ter: cum uocalis sit i medio Raimū dum accipiam telam in manu habētem: cōcludo ergo sic pulchre imagines alphabeti simul iūctæ & copia regi incipiētium ut syllabæ semper nobis seruiēt si aliæ images defuerint: si enim alias habere possum istas omitto de quibus in aliis cōclusionibus dicetur. SEXTA ē cōclusio i istis dictionibus panis uinū lignum uestis & similibus & i noībus dignitatum: ut est Papa Imperator

1921.

abbas canonicus: quæ oīa etiam rustici intelligūt quid
demonstrēt: uel ut clarior loquor uniformes sunt in lin
gua uernacula & latina in talibus dictiōibus alias ima
gines non quæro sed pono illud quod dictio ipsa sonat
& syllabæ omnes taliū dictionū possunt pulchro inuen
to facile collocari: in corpore nāq; hūano casuū imagi
nes inueni: nam caput est casus nominatiuus māus dex
tra genitiuus māus sinistra datiuus: pes dexter accusa
tiuus pes sinister uocatiuus & uenter seu pectus casus
ablatiuus: & pro numero singulari pono aut pulchrā
puellam nudā & pro numero plurali ipsam egregie or
natam aut illum quem meminisse uolo: aut ergo uolo
collocare rem aut hominē: si rem ut panem puellā nu
dam in loco sibi pedem dextrum cum pane tangētem
collocabo: si autem dictionem collocare uolo hominē
in aliquo officio uel dignitate cōstitutum demōstrantē
ut abbatem: abbatē unum in loco nudū qui cum pede
dextre locū percutiat pono: & si diligēter o lector dulcis
sime cōsiderabis hoc iuētū tibi pulchrū uidebitur: & sic
has dictiōes totas soleo collocare. SEPTIMA est Con
clusio quia possumus etiā collocare dictiones sono uo
cis gestu corporis & similitudine & istis imaginibus fre
quētissime utor: pono enim amicū pro dictione: docto
rē unū cognoui qui semp in ore habebat legē per hanc
C. de t̄pibus appellationū: illam enim tātum legē legū
dolor mēmoriter dicebat: uolens ergo illā legē colloca
re illum dolorem pono qui semper risum excutit & sic
sono uocis collocationem facio: gestu corporis ponūtur

101

imagines quando fit gestus in dictione cōprehēsus pro
uerbo enim spolio amicū pono qui aliū spoliet: pro uer
bo rapio amicū per uim aliquid rapiētē: similitudine collo
co imagines quādo rem dictioni similē in litteris licet i
significatione dissimilē inuenio: ut quādo pro uerbo ca
no canem colloco. OCTAVA est Cōclusio pro dñis
iure cōsultis & de uoluminibus iuris ciuilis dicere icipi
am & quādo illa locis tradere uolo colores quibus tegū
tur accipio: pro. ff. ueteri pellē albām: pro. ff. nouo pel
lem rubeam: pro iforciato pellem nigram: pro Codice
pellem uiridem: pro uolumē uarii coloris pellem: pro
Institutiōibus librum paruum: & pro autentico tabel
lionem instrumētum magnū habētem colloco: pro au
tentica puellam priuilegium habētem: pro libro feudos
comitem alicuius castri: pro decreto autem cū i eo sint
sanctorū patrum auctoritates senem aliquē in loco scri
bente m pono: pro decretalibus Papam in throno sedē
tē colloco: pro clemētinis puellā cui nomē est Clemens
pro sexto libro instrumētum illud ita in Italia dictū de
quo scribit Ouidius: Altera pars staret pars altera duce
ret orbe m: pro cōmentatoribus iuris eos qui idē nomē
habēt: imaginem autē glosæ accipio ex doctrina p. me
primo loco data in collocatione dictionū: pro. ff. iunipe
ram habeo Florentino cytharā dātem ut orlandi gesta
cātare possit. Allegationes autem decreti sic collocātur:
nam pro allegatione quād fit per distinctiones ponitur
puella quād pānū uel chartā laceret: pro quāstione au
tē colloco iuniperā percutiētē famulā: pro cōsecratione

est sacerdos hostia coſecrās : pro penitētia est Iunipera 133
quæ mihi ſua peccata leuia coſitetur. NONA eſt Cō-
cluſio ut oſtēdam quomodo rubricas utriusq; Iuris lo-
cis tradere debeamus & duas imagines cōmūniter pro
illis ponere ſoleo: ſi enim mēminiffe uoluero Rubricā
de trāſactiōibus Thomam ranas habētem colloco uel
gestū corporis pono duos enim qui diu litigarunt a lite
recessiſſe fingo & alterum alteri ſignum pacis præbere
hæc eſt pulcherrima imago rubricæ de trāſactionibus.
Principia autem legum uel capituloꝝ in locis ponūtur
alphabeto uel ſono uocis uel ſimilitudine uel gestu cor-
poris de qbus iam plene dictū eſt. DECIma eſt Con-
cluſio in argumētis collocādis pro quibus imagines du-
as ponere ſoleo: prima eſt gestus corporis: ut ſi dicatur
ſic testamentū ſine ſeptē testibus factū nō ualet: testato-
rē corā duobus testibus testamentū feciſſe fingo & uir-
ginem unam illud lacerare. ſecūda eſt imago quia duas
aut tres dictiones argumenti p̄cipialiores colloco: exē-
plum habe tu iurſcōſulte & me intelligent philosophi
quando in actu regritur iuſſus alicuius ille debet præce-
dere: hic ſunt multa uerba ſed ſufficit iuſſum & præce-
dere collocare & reliquas argumenti partes memoriter
dicere poterimus: ex collocatione ergo duarū aut trium
diictionum c̄etera elegāter recitabim us: & hoc experto
crede magistro. VNDECIma eſt Conclusio cum
quæreret quidā: Vtrum in eodē loco plura collocare de-
beret: respondi ſi in locis ponere uolo quæ ab alio mihi
proponuntur ut illa proposita statim recitare debeam

magines unius rei tantum in loco colloco : sed si quæ
in libris lego in locis ponere dispono ut illa memoriter
pronunciare possim tunc imagines plurium rerum in
loco uno sepissime ponere non dubitau. DVO

DECIMA erit pulcherrima Conclusio : ut aperiam
quo pacto numerorum imagines fieri debeant & pro
omnibus numeris quos possumus excogitare uiginti
tantum imagines inueni : illas ergo specialiter descri
bam : pro numero decem est mihi crux magna aurea
uel argentea ; pro uiginti similitudo litteræ , r. ferrea uel
ligneæ rei alicui rotundæ coniuncta quia numerum ui
ginti hoc modo in charta scribimus zo : pro triginta
similitudo illius figuræ eodem modo rei rotundæ con
iuncta : & sic usq; ad numerum centum imagines ha
beo quæ decem sunt : nouem etiam imagines nume
rorum habeo incipiendo ab uno usq; ad numerum no
uem quas in digitis manuū hominis fabricau. Est igi
tur digitus primus manus dextræ mihi pro primo nu
mero seu pro uno : secundus pro secundo seu pro duo
bus : & sic usq; ad quartum digitum manus sinistræ
procedo : ut autem facilius ista memoria teneantur pri
mum digitum manus dextræ dico esse ghelforum : se
cundum ghebilinorum : tertium iudæorum : quar
tum anulorum : quintum aurum : & sic de digitis ma
nus sinistræ sit dictum. Primum ghelforum appello
quia ghelfi illum in magno precio habere dicuntur :
ghebilini secundum : tertium iudæorum appello : quia
si digitum illum iudeis ostendimus toruo uisu respici

unt : qui autem causam scire cupiet quærat & inuehi
et : cur autem quartum & quintum sic nominem no
tissimum est : pro numero autem mille michaelem ha
beo . si ergo mihi numerus aliquis proponatur imagi
nem eius facilimè inueniam : aliqua exempla ponam
quibus positis lector etiam ruditis ingenii conclusionem
istam optime intelliget : si . xi . q . iii . dicere uoluero in lo
co ghelfum fingam crucem in manu dextra tenentem
& iudæū qui totis uiribus per uim illā manu dextra ra
pere tentet : si . ii . ad corinthyos . iiiii . ponere uoluero in lo
co ghebilinū fingam qui in manu dextra cortinam te
neat quam pulchræ puellæ ostendat illāq; i manu dex
tra recipiat : puellam enim desponsatam pro quarto di
gito & sic pro quarto & nono numero colloco : si de pœ
nitentiis distinctione quarta meminisse uoluero sacer
dotem senem non iuuenem cui peccata confiteatur lu
nipera collocabo & ipsa mirabile faciet : sacerdotem
namq; absoluet capiti suo manum dextram impo
nens : & sc ne in infinitum sit processus sit finis hu
ic pulcherrimæ artificiose memoriae : in cuius præce
ptis omnia si non explicite saltem implicite compre
henduntur . Vnum tamen non omittam quod hoc i
loco scribere promisi utile in locis esse iudico quæ pro
rebus auditis reponendis fabricauimus : si in quinto
loco manus aurea ponatur i decimo crux aurea i . quin
todecimo manus argentea in uigesimo imago ipsius
numeri & sic in cæteris facere monet mea doctrina .
Excellentissimos i artificiose memoria habui auditores

o lector dulcissime meāq; doctrinam miris laudibus ex
tulerunt quoq; aliquos hic legere tibi ut puto placebit
Fuere mei discipuli Magister Antonius Trombeta or
dinis minoꝝ theologus celeberrimus Magister Petrus
Rochabonella Magister Ioānes de Aqla Magister Ni
coletus Teatinus Magister Hieronymus Veronensis
Magister Hieronymus de Polchastris artiū & medici
næ doctores cōsumatissimi & Paduæ legētes. Spectabi
les Seuerius & Nicolaus illustrissimi Ducis Ferrariæ se
cretarii Dñs Ioānes Maria Riminaldus dñs Dñicus d
Massa dñs Antonius de Liutis dñs Ioānes Franciscus
de Canali & dñs Leonellus de Bruturis Iuris cōsulti cō
sumatissimi & Ferrariæ legentes. Tacebo nobiles Ve
netos qui me audito multa memoriter pronūciare didi
cerunt Dñicum tñ Georgiū uirū illustrē silētio inuolue
re nequeo qui doctrina mea ut ipse affirmabat īmorta
lem sibi gloriā cōpara uit. Bononiæ Papiæ Ferrariæq; le
gi & q ui me audierūt multa memoriter scire incēpunt
& quāuis mea artificiosa mēoria alioꝝ auctoritatibus
sit cōprobata peccare tamē non puto si acta mea in hoc
libello legētur quæ ipsam mirabiliter approbabūt. Dū
essem iuris auditor nec uigesimum uidissem annum in
uniuersitate Patauina dixi me totū Codicē Iuris ciuilis
posse recitāt; petii nāq; ut mihi leges aliquæ ad arbitriū
astantiū preponorētur; quibus propositis sūmaria Bar
toli dicebā aliqua uerba textus recitabam casum addu
cebā tacta per doctores examinabā lexq; ista tot habet
glosas dicebā & sup q̄bō uerbis erant positæ recordabāt

cōtraria allegabā & soluebā: uisum est astātibus uidisse 107
miraculū: Alexāder Imolēsis diu obstupuit nec fabulā
narro ego palā locutus sū in uniuersitate Paduæ & qā
in ore duorū uel triū stat oē uerbum testes huius rei tres
habeo: Magnificū dñm Ioānē Frāciscū Pasqualicū se
natorē Venetū & Iuris utriusq; doctorē excellētissimū
apud Illustrissimū Mediolani ducē nūc legatū:& claris
simū doctorē dñm Sigismudū de Capitibus listæ ciuē
nobilē Patauinū:cuius pī Frāciscus fuit acutissimi inge
nii Iurisconsultus Spectabilē dñm Monaldinū de Mo
naldinis Venetiis cōmorantē: in quo uirtus domiciliū
suū collocauit. Lectiōes etiā Alexādri Imolēsis Paduæ
legētis copiosissimas memoria tenebā & illas ex uerbo
ad uerbū i scriptis redigebā illas etiā postq; finierat astā
te magna auditōg copia a calce īcipiēs recitabā ex suisq;
lectiōibus dū in scholis audirē carmina faciebā & oēs
eaꝝ partes in carminibus positas statim replicabā:& q
hoc uiderūt obstupucre; huius rei testes habeo clarissi
mū eḡtē & doctorē dñm Ioānē Frāciscū de Miliis Brixī
ensem: spectabilē doctorē dñm Sigismudū d capitibus
listæ:& filiū Alexādri Imolēsis qui nūc ē Iurisconsultus
celeberrimus. Cētū & q̄tragītaq̄nque auctoritates reli
giōfissimi fr̄is Michaelis de Mediolano Paduæ prædi
cātis īmortalitatē aīx p̄bantes corā eo mēoriter & pm
pte p̄nūciaui q̄ me amplexus ē dicēs uiue diu gēma sin
gularis o utinā te religioni dicatū uiderē: testis est tota
ciuitas Patauina sed magnificū dñm Ioānē Frāciscum
Pasqlicū & dñm Sigismudū de Capitibus listæ & dñm
Monaldinū de monaldinis testes hēo. Petii ego doctor

creatus in uniuersitate Patauina ut mihi in cathedra se
dēti aliq̄s de uniuersitate auditor unū ex tribus uolumi
nibus digestor̄ & qđ eligeret præs̄taret locūq; ī quo lege
re deberē designaret: dixi enim sup̄ re p̄posita innume
rables leges allegabo testes sunt Clarissimus Iuris utri
usq; doctor dñs Gaspar Orsatus Paduæ Iura Canōica
legēs; & doctissimus dñs Prosper Cremonensis Paduæ
cōmorās. Oēs prædicationes q̄s ī una q̄dragesima ma
gister Antonius heremita Paduæ p̄nūciauerat eo ordi
ne quo ipse dix erat memoriter p̄nūciaui & in scriptis si
bi dedi: quo uiso dixit q̄ amplius Paduæ n̄ prædicaret;
& huius rei si uiuit testis est ipse oīni exceptiōe maior.
Prædicationes ēt dōni Mathei Veronensis canonici re
gularis & uiri eloquētissimi quas ī tota quadragesima
fecerat sibi in scriptis dedi q̄a memoriter tenebam & in
chartis reponebā: testis est ipse & dōnus Deodatus Vi
cētinus canonicus regularis. Dū Pistorii legerē a dñs
Florētinis cōductus sermonē uerbī dei fratris Blasii de
Plōbino heremitæ recitauit: testes sunt Paulus magistri
Michaelis & Domicius Cācellarius Pistoriēses ciues; &
tota ciuitas illa de mea artificiosa mēoria testificari po
terit quæ me immunitatibus & priuilegiis decorauit.
Dñicus Georgius uir illustris Paduæ præfectus & i ar
tificiosa mēoria discipulus dū līas Ducales semel lege
ret eaq̄ uerba collocaui & statim recitauit: testis est dñs
Anibal de Magiis de Bassiano nobilis ciuis Patauinus
cuius pater Nicolaus fuit excellētissimus Iurisconsultus
semel ī schachis ludebā & alius taxillos iaciebat aliusq;
oēs iactus scribebat & ex themate mihi p̄posito duas

epistolas dictabam: postq^{ue} finem ludo imposuimus oēs 178.
iactus schachorum & taxillorum & epistolarum uer-
ba ab ultimis īcipiēs repetii: hæc quatuor per me eodē
tempore collocata fuerūt: testes sunt dominus Petrus
de Montagnano & Franciscus Neuolinus nobiles Pa-
tauini ciues. Dum essem Placentiæ monasteriū mo-
nachorum nigrorum intraui ut illud uiderem in dor-
mitorioq^{ue} eius comitante monacho quodam bis deam
bulans monachorum nomina quæ in ostiis cellarum
erant collocaui: deinde cōgregatis eis nomine proprio
quemlibet salutauī: licet quem nominabam digito de-
monstrare non potuisse: mirabantur monachi quo
pacto ego peregrinus nomina eorum memoriter pro-
ferrem iplis mirari non desinentibus: dixi tandem hoc
potuit mea artificiosa memoria: quorum unus dixit er-
go hoc Petrus Rauennas facere potuit & non aliis. In
Capitulo generali canonicorum regularium Paduæ
prædicationem dom ni Deodati Vincentini eo ordine
quo ipsam pronunciauerat recitaui astante ipsius præ-
dicationis auctore. Semel me traxit ad sui contempla-
tionem Cassandra fidelis Veneta uirgo excellentissima
quæ dū legeret litteras serenissimæ coniugis regis Fer-
dinandi ad se missas illas collocaui & recitaui: testis est
illa Doctissima Virgo: dominus paulus Raimusius
Doctor excellens Ariminensis: & Angelus Salernita-
nus uir clarus.

Scribebat qdā Illustrissimæ Ducissæ Eleonoræ præuile-
giū aliis legebat præsens erā illudq^{ue} ex uerbo ad uerbū
locis tradidi & ab ultia dictiōe incipiēs totum recitaui:

mirabantur astantes; huius rei testis est dñs Ioánes de
Bruturiis clarissimus Ferrariæ ciuis: qui etiā multa de
hac artificiosa memoria narrare poterit.

Quid aut̄ de actis meis referre possit nepos maximi
pōtificis pauli Reuerēdus Paduae Canōicus & decreto
rū doctor iſignis dñs Augustinus barbus omitto cū cō
pater sit charissimus. Sed qd plura testis est Brixia: Pa
pia: & Cremōa: quid potuerit mea artificiosa mēoria d
clarat̄ hoc carmina quæ i p̄cipio huius libelli legūtur
Testis est Illustrissimus marchio Bōifacius & eius pul
cherrima uxor quæ me egregio munere donauit: testis
est nouissime Bononia: testis est Illustrissimus Hercu
les Dux & Illustrissima uxor Eleonora: Testis est tota
Ferraria: duas enī prædicationes celeberrimi uerbi dei
præconis magistri mariani heremitæ recitauit: quo au
dito obstupuit dictus magister & dixit: illustrissima Du
cissa hoc est diuinū & miraculosum opus: testis est Vni
uersitas Patauina: oēs enim lectiones meas Iuris cano
nici sine libro quotidie lego: ac si librū ante oculos habe
rem: textū & glosas memoriter pronūcio ut nec etiā mi
nimā syllabā omittere uidear. In locis at̄ meis quæ col
locauerim hic scribere statui & quæ locis tradidi perpe
tuo teneo: in decē & nouē litteris alphabeti uiḡitamilia
allegationū iuris utriusq; posui & eodē ordine sacrorū
librorum septem milia: mille Ouidii carmīa quæ ab eo
sapiēter dicta cōtinent: ducētas Ciceronis auctoritates:
trecēta philosophorū dicta: magnā Valerii maximi par
tem: naturas fere oīum aialiū bipedū & quadrupedum
quarū auctoritatū singula uerba collocaui: & qñ uires

109

artificiosæ mæoriæ expiri cupio pèto ut mihi una ex literis illis alphabeti ppoatur: sup qua pposita allegationes pfero: & ut clare intelligar exéplū habes pposita est mihi nūc littera. a. i magno doctor uiro & cōuētu & statu a iure pricipiū faciēs mille allegatiōes & plures pferā d alim̄tis de alienatiōe de absētia de arbitris de appellationib⁹ & de similibus quæ i iure nostro habētur icipiētibus a dicta littera. a. deinde i sacra scripture d Antixpō d adulatiōe & multas allegatiōes sacræ scripturæ ab illa līa icipiētes pñūciabo carmina Ouidii auctoritates Ciceronis & Valerii: n̄ omittā de Afino d Aqla de Agno de Accipitre d Apro de Ariete auctoritates allegabo & quæcūq; dixerō ab ultis icipiēs uelociter repetā & hanc mæoriæ dñmōstrationē pulcherrimā eē puto cui me obligauit semp & ad semp iterrogetur reuerēdissimus nūc uicē gerēs Bonōiæ cū cōsumatissimo iurisconsulto dño Ioanne de Sala qd sup littera. m. mihi pposita allegaueri iterrogetur uniuersitas Boni qd sup littera. p. de dei potētia & ptate Papæ pñūciaueri: & hunc legēdi modum a rerum multitudine chaos appello qn̄ deo optimo maxi moq; placuerit hoc tātū opus italiæ ac toti orbi tradā. Hæc etiā i iure canonico tātū locis tradidi tria' milia allegationū decretū: duo milia decretalium: totū sextū & eius mille glosas: Clemtinas & earū mille glosas: & qn̄ de glosis decretalium Sexti & Clementinariū uerbū facio dictiones in qbus sunt positæ profero mille etiā singulatiter dicta i iure ciuili memoriarum tradidi nec fabula narratur: i hiis. n. quotidie piculū facio oīa mea mecum portare uolui maiora tñ cupe ab hiis disco: naturalia enim

desideria infaciabilia sunt ut ait Seneca ad Lucillū: Nō
omitto etiā illustrē principē Marchū de piis qui me a u
diēs obstupuit: & ex hoc me absentem sepissime noīat.
Dñs Bartholomeus pigafetus Vincētinus uir quidem
sapientissimus dicere audet dñm Thomā Reatinū qui
oīum ætatis suæ memoriosissimus fuit noui & sibi ma
gna amicitia cōiunctus fui: sed te superiorē esse iudico.

Hic liber est qui nunc præbebit lumina cæcis
præceptis poterunt dicere multa meis
Innumeroscq; dabunt uobis hæc secula ciros
Excidet & tanti gloria magna uiri
Te tamen ut petri dantis præcepta precamur
Sis memor & dicas petre magister eras.

Die. iii. Ianuarii. M.ccccxci.

A diens præsentia Serenissimi principis & Illustrissimi
Dominii Egregius Iure Consultus Dominus petrus
de Rauenna nuncupatus A Memoria Legēs Ius Ca
nonicum in Gymnasio patauno Reuerēter exposuit
se toto tempore eius uitæ multis uigiliis & laboribus i
sudauisse ut artem Memoriæ adipisceretur quemad
modum Deo optimo maximo opitulante adeptus est
Composuisseq; in arte ipsa quoddam opusculum nun
cupatum Fœnix: quod cum decreuerit impresentiarū

120.

ad uniuersalem cōmoditatem & beneficium edere hu
milter supplicauit detur modus ne alieni colligant fru
ctus laborum & uigiliarū suarum: Cui quidem æque
ac conuenienti petitioni annuentes Infrascripsi Domi
ni Consilarii: Sic consulente Collegio terminantes de
creuerunt decernuntq; & iubent q; nemo audeat in hac
nrbe Venetiarum & in tota ditione Illustrissimi Do
minii nostri Imprimere seu impressa uendere uolumi
na dicti operis nuncupati Foenix sub poena amittendi
illa & insuper libras uigintiquinque pro quolibet uo
lumine: Et huic met poene subiaceant illi qui huiuscē
modi libros alibi impressos uendere præsumerent in di
tione prædicti Illustrissimi Dominii: Excepto dūtaxat
illo Impressore quem præfatus doctor prælegerit.

Serenissimus princeps in Collegio.

Dominicus maurocenus Consiliarius
Nicolaus Leono Consiliarius
Thomas mocenigo Consiliarius
marcus Fusculo Consiliarius
Nicolaus Triuisanus Consiliarius
Leonardus Lauredanus Consiliarius

Georgius Nigro Se
cretarius ducalis.

C. Lycinii decatostichon ad Candidum lectorem.

Si memorem tentas fieri te Candide lector
Atq; inter celebres nomen habere uiros:
Perlege quod priscæ specimen prægrande rauennæ
Edidit: & cælo laudibus usq; loca.
Et potes & debes merito censere magistrum
Artificis genii iudiciiq; simul:
Eia igitur cuncti numen ueneremur in æuum
Et meritas laudes quisq; poeta canat.
Græcia non similem uidit nec romula tellus
Nec non posteritas est habitura uale

Bernardinus de Choris de Cremōa impressor delectus
impressit Venetias Die, x.ianuarii, m.ccccxci.

